

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI**

MALAKAVIY AMALIYOTNING

**ISHCHI O'QUV DASTURI
(1-kurs)**

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va gumanitar fanlar

Ta'lif sohasi: 230 000 – Tillar

Ta'lif yo'nalishi: 60230200 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti (fransuz tili)

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Barkamol avlod O'zbekiston tarakkiyotining poydevori I.A.Karimov. TOSHKENT-1998
2. O'zbekiston davlat standarti. O'zbekiston uzlusiz ta'liming davlat standartlari tizimi 5220600- Tarjima nazariyasi va amaliyoti yunalishi buyicha bakalavr tayorligi darajasi va zaruriy bilimlar mazmuniga qo'yiladigan talablar. Rasmiy nashr Toshkent- 2006
3. O'zbekiston respublikasi oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. Oliy ta'lim. Me'yoriy -huquqiy va uslubiy hujjatlar to'plami. Toshkent- 2004.

6.	Ushbu amaliyot o'tayotgan hududdagi muzey va diqqatga sazovor joylarni nomlarini fransuz tilida o'rganish.	
7.	Amaliyot o'tayotgan hududdagi muzey va diqqatga sozovor joyda barpo etilgan inshootlar, musey ichidagi har bir eksponatlar va xaykallar xaqida ma'lumotlar yig'ish.	
8.	Yigilgan barcha ma'lumotlarni fransuz tiliga tarjima qilish va fransuz tilida tushuntirish.	
9.	Yakka tartibda va jamoa bo'lib ishlashni yo'lga qo'yish tarixiy joy nomlari, ularning kelib chiqishi, etimologiyasi haqida ma'lumotlarni yozib olish.	
10.	Fransuz tilida chiroyli ravon va xatolarsiz gapirish va tarjima qilishga erishish	
11.	Amaliyot kundalik daftariга kerakli ma'lumotlarni yig'ib borish.	
12.	Amaliyot o'tayotgan hududdagi muzeylarning kelib chiqish tarixini o'rganish va yigilgan materiallar asosida matn taylorlash.	
13.	Shaxrimizning diqqatga sozovor joylarida intervyu olishni o'rganish.	
14.	Bu malakaviy amaliyot yuzasidan yakuniy hisobot tayyorlash.	
15.	Amaliyot yuzasidan tayyorlangan yakuniy hisobotni fakultetdagi amaliyot rahbariga topshirish va o'zi to'plagan reyting balini bilish. Amaliyot bo'yicha o'tkaziladigan yakuniy anjumanga qatnashish.	

Tarjimonlik amaliyoti hujjatlari

Malakaviy amaliyotning sifatlari va samarali yuritilishi ko'p jihatdan amaliyot jarayonida talab qilinadigan hujjatlarning to'g'ri, to'liq va o'z vaqtida to'ldirib borilishini taqozo etadi. Malakaviy amaliyot davomida quyidagi hujjatlar yuritiladi:

1. Amaliyot kundaligi.
2. Amaliyotchi-talabaning shaxsiy ish rejasi.
3. Amaliyotchi-talabaga muassasa tomonidan berilgan tavsifnoma.
4. Amaliyot hisoboti (taqdimot, elektron disk va yozma shaklda)

Ishchi fan dasturi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2021 yil " " dagi " " -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Ishchi fan dasturi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

M.Abdurahmonova
Z.Bekmurodova

ToshDO'TAU "Xorijiy tillar" kafedrasи
o'qituvchilari.

Taqribchilar:

N.Rashidova

ToshDO'TAU "Xorijiy tillar" kafedrasи
mudiri

N.Do'stmamatova

ToshDO'TAU "Xorijiy tillar" kafedrasи
o'qituvchisi.

O'zbek-engliz tarjima
fakulteti dekanı:
2021 yil " " "

A.Sayfullayev

"Xorijiy tillar"
kafedrasи mudiri.
2021 yil " 26 " 08

N.Rashidova

Mundarija

1. So'z boshi.....	4
2. Amaliyotning o'tkazilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.....	5
3. Malakaviy amaliyotning maqsadi va asosiy vazifalari.....	6
4. Amaliyotchi talabalarning vazifalari.....	10
5. Baholash tartibi.....	11
6. KALENDAR REJASI.....	11
7. Tarjimonlik amaliyoti hujjatlari.....	13
8. Tarjimonlik amaliyoti hujjatlari.....	13
9. Adabiyotlar ro'yxati.....	13

Amaliyotini o'tkazishda yangi texnologiyalar

Diktofon, videokamera, fotoapparat, ovoz yozib olish va tasvirga tushirish imkoniyati bo'lgan telefonlardan foydalilanadi.

Baholash tartibi

Talabalar amaliyot davrida to'plagan materiallari quyidagilar asosida tekshirilib, baholanadi:

Og'zaki shaklda taylorlangan materiallarning originalganligi.	30 ball
Yozma shaklda taylorlangan materiallarning o'r ganilganligi.	30 ball
Fransuz tilida o'rgangan elementlarni tushuntirishi	20 ball
Kommunikatsiya hosil qilish.	20 ball
JAMI	100 ball

Bunda:

- 86 dan 100 balgacha "5" baho;
- 71 dan 85 gacha "4" baho;
- 55 dan 70 gacha "3" baho;
- 0 dan 54 balgacha "2" baho.

60230200— Tarjima nazariyasi va amaliyoti (fransuz tili)
yo'nalishi 1-kursida "Fransuz tili" fanidan amaliyotni o'tkazishning
KALENDAR REJASI

Nº	Amaliyot davrida bajarilgan ishlar mazmuni	Bajarilganligi haqida belgi
1.	Amaliyot o'tkazishga doir maslahatlarni talabalarga aytish.	
2.	Amaliyot o'tkazilayotgan hududni o'r ganish.	
3.	Mazkur amaliyot o'tkazilayotgan hudud rahbarlari va amaliyot o'tovchi talabalarga ma'sul shaxs bilan tanishish.	
4.	Amaliyot xududidagi xar bir diqqatga loyiq joylarni o'r ganish	
5.	Rejalashtirilgan holda amaliyot o'tayotgan hududning , tarixiy manbaalrni o'r ganish	

9

tartibga solishga ko'maklashadi;

4) ichki tartib qoidalar, hayot va yong'in xavfsizligi, sanitariya va gigiena qoidalari bo'yicha mashg'ulot va suhbatlar uyshtiradi. Ushbu qoidalarga talabalarning qatiy rioya qilishlarini ta'minlaydi;

5) qo'shimcha ma'ruzalarni mazmunli o'tkazish choralarini ko'radi;

6) talabalarning amaliyot kundaligi yuritishlarini, bajarayotgan ishlari va olib borayotgan yozuvlarini tekshirib, kuzatib boradi va zaruriy maslahatlar beradi;

7) malakaviy amaliyot davrida talabalaming bo'sh vaqtlarini ko'ngilli va mazmunli o'tkazish chorasini ko'radi;

8) talabalarning kundaligi va hisobotlarini qabul qilib oladi va komissiyaga taqdim qiladi;

9) malakaviy amaliyot yakuni bo'yicha kafedra mudiriga hisobot beradi.

Amaliyotdan keyin bir hafta muddatda talabalar hisobot tayyorlaydi va kundalik hamda boshqa hujjatlar bilan birga amaliyot rahbariga topshiradi. Asosiy hisobot shakli kundalik topshiriqlar va uning natijasi xaqidagi ma'lumot hisoblanadi. Hisobotda talaba tomonidan bajarilgan ishlar mazmuni va bajarilishi haqidagi ma'lumotlar, xulosha, taklif va mulohazalar keltiriladi. Kundalik va hisobot ta'lim muassasi uchun belgilangan shaklda yoziladi.

Hisobot belgilangan kunda maxsus komissiya oldida himoya qilinadi. Komissiya tarkibiga fakultet va ob'ekt amaliyoti rahbari, fakultetning professor-o'qituvchilarini kiritiladi. Hisobotni baholash amaldagi baholash tizimi asosida o'tkaziladi. Talaba faoliyatini baholashda tashkilot tomonidan talabaga berilgan tavsifnomha e'tiborga olinadi. Amaliyot yakuni fakultet Ilmiy kengashi yoki ishlab chiqarish majlislarida muhokama qilinadi. Amaliyotga uzrli sabablarga ko'ra qatnasha olmagan talabalar amaliyotni o'tashlari uchun tashkilotga takroran (ta'il paytida) yuboriladi;

Amaliyotga uzrsiz sabablarga ko'ra bormagan va amaliyot dasturini bajarmagan, shuningdek, faoliyati qoniqarsiz baholangan talabalar akademik qarzdor hisoblanadi va talabalar sifatidan chiqarilishi mumkin.

Amaliyotchi talabalarning vazifalari.

Talaba amaliyot dasturida ko'zda tutilgan barcha ishlarni bajaradi, malakaviy amaliyotga talab darajasida tayyorgarlik ko'radi va shug'llanadi.

Talaba amaliyotni o'tkazish tartibiga amal qilishi, amaliyot mobaynida faol qatnashishi, ichki tartib-qoidalariiga rioya qilishi, amaliyot rahbarining talabalarini bajarishi shart. Bu talablarni bajarishdan bo'yin tovlagan talaba amaliyot davomida amaliyotdan chetlashtiriladi.

Amaliyot davomida har bir talaba kundalik tutadi. Bunda har kunlik bajarilgan tarjimonlik ishlari, uning natijasi va tahlili bayon qilinadi. Shuningdek, tarjima bo'yicha beriladigan ko'rsatmalarning konseptlari va rejalarini to'plab boradi.

Amaliyot oxirida har bir talaba o'z faoliyati bo'yicha hisobot tayyorlaydi. Hisobotga kundalik, amalga oshirilgan tarjimalar, uslubiyatchi o'qituvchi hamda rahbarning xulosalari, amaliyotni o'tkazish va tarjima jarayonini takomillashtirish bo'yicha mulohaza va takliflar tayyorlaydi. Hisobot maxsus amaliyot komissiyasi tomonidan qabul qilinadi.

So'z boshi

O'zbekiston Respublikasi mustaqilligi bilan adolatli, demokratik va huquqiy jamiyatning kelajagi bo'lmish yosh avlodning yangicha fikrlashi hamda ma'naviy-axloqiy tarbiyasini takomillashtirish zamон talabi va davlatimiz taraqqiyotida hal qiluvchi omillardan biriga aylandi.

Yuqorida keltirilgan vazifalarni amalga oshirish borasida O'zbekiston Respublikasida salmoqli ishlар amalga oshirildi. Xususan, respublikada "Kadrlar tayyorlashning milliy dasturi", "Ta'lim to'g'risidagi Qonun" kabi hujjatlar qabul qilindi. Bu hujjatlar asosida O'zbekiston o'z ta'lim tizimini isloh qildi, o'ziga xos va mos taraqqiyot yo'llini belgilab oldi.

Ta'lim sohasida qabul qilingan qonun xujjatlari ta'lim-tarbiyaning barcha bosqichlarida, ya'ni maktabgacha ta'lim muassasalari, maktab, o'rta maxsus ta'lim muassasalari, akademik lits 'eylar va oliv o'quv yurtlarida ta'lim-tarbiya oluvchi har bir o'quvchiga alohida shaxs sifatida yondashish va ularning imkoniyat hamda qobiliyatlarini rivojlantirish kabi muhim masalalarni hal qilish ilgari surilgan.

Ushbu ishchi dasturda talabalar malakaviy amaliyotning maqsad va vazifalari, mazmuni, tashkil etish yo'llari bilan bir qatorda malakaviy amaliyot olib boriladigan muassasalarda tarjimonlik kasbining o'ziga xos xususiyatlarini kuzatish, bu yo'nalishda ilmiy-tadqiqot ishlарini olib borishga o'rgatish uchun mo'lljallangan tajriba-sinov ishlарini tashkil etish uslublari, hamda bu jarayonda talabalarning tarjimonlik faoliyatini tashkil etish, tarjimonlik ob'ekti bo'yicha referat yozish va malakaviy amaliyoti oxirida yoziladigan hisobotni tuzish namunalari, amaliyotchi talabalarning kalendor ish rejalarini, kuzatish buyicha kundalik daftarlari va boshqa amaliyot hujjatlari bilan bir qatorda, obe'ktlarda o'tkaziladigan mashg'ulotlarning namunalari keltirilgan. Bularidan tashqari, tarjimonlik amaliyotiga rahbarlik qiluvchi kafedra va o'qituvchilar xamda malakaviy amaliyot o'tkaziladigan muassasa rahbariyatining vazifalariga ham alohida urg'u berilgan.

Ushbu dastur tarjimonlik yo'nalishi bakalavr bosqichi talabalar, malakaviy amaliyotga rahbarlik qiluvchi o'qituvchilar va malakaviy amaliyotni o'tkazishga jaib qilingan mas'ullarga mo'lljallangan bo'lib, tarjimonlik yo'nalishi talabalarning amaliy ko'nikmalari sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

AMALIYOTNING O'TKAZILISHI BO'YICHA USLUBIY KO'RSATMALAR

Fransuz yo'nalishidagi amaliyot o'tovchi talabalarning shaxrimizdagi diqqatga sozovor joylarini va odamlar hamda xorijlik turistlar tashrif buyuruvchi muzeylar xaqida ma'lumotlar to'plash va yigilgan materiallarni fransuz tiliga tarjima qilish asosiy vazifalaridan biridir. Shu munosabat bilan amaliyotchi talabalarni shu sohada ko'nikmasini oshirishga o'rgatadi.

Fransuz tili amaliyoti bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. **Bunda:**

- Talabalarda fransuz tilida og‘zaki va yozma tarjima namunalarini farqlashi va ularni matn sifatida yozib olishlari, yozib olingan matnlarning mukammallik darajasi ko‘nikmalarini shakllanganligi;
- Talabalarda o‘rganilayotgan fanini amaliyat yordamida chuqur o‘rgatishni ta’minlash.
- talabalarning yig‘ilgan materiallar ustida ishlash imkoniyatlari, yozib olingan namunalarga ishlov berish haqidagi bilim va *ko‘nikmalarga ega bo‘lishi*;
- talabalar bir biri bilan xorijiy tilda to’plangan materiallar yuzasidan axborit berish ko‘nikmasini shaklantirish.

Malakaviy amaliyotning maqsadi va asosiy vazifalari.

Respublikamizda «Kadrlar tayyorlashning milliy dasturi» da ko‘zda tutilgan asosiy yo‘nalishlaridan biri - bo‘lajak mutaxassislarining kasbiy tayyorgarlik sisفاتи yaxshilashda malakaviy mahoratning zamonaviy shakl va metodlaridan foydalanish, nazariya va amaliyotining birligiga oid talablarni izchillik bilan amalga oshirishdir.

O‘quv jarayonining ajralmas qismi bo‘lmish malakaviy amaliyot xalq xo‘jaligining turli sohalarida faoliyat ko‘rsatayotgan muassasa va korxonalar uchun tarjimonlik kasbini tanlab olgan mutaxassislar tayyorlash asosini tashkil etadi.

«O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim muassasalarini talabalarining malakaviy amaliyoti» haqidagi Nizomning umumiyligi qoidalar bo‘limida bu haqida «Bakalavriat yo‘nalishlari va magistratura ixtisosliklari bo‘yicha mutaxassislar tayyorlashning muhim qismi bo‘lgan talabalar amaliyoti -ilg‘or korxona, muassasalar va tashkilotlarda o’tkaziladi», deyilgan. Nizomda, shuningdek, "bu amaliyot, talabalar bilimlarining nazariy qismini mustahkamlash uchun zarur bo‘lgan, o‘qish jarayonining bevosita davomi hisoblanadi" deb ko‘rsatilgan.

Shu tufayli ham, o‘zbek-ingliz tarjima yo‘nalishi talabalarida tarjimonlik amaliyoti jarayonida bu kasb uchun zarur amaliy ko‘nikma, malaka va mahoratlarni shakllantirish uchun zarur sharoit yaratiladi.

Malakaviy amaliyoti muayyan fan (yoki fanlar) bo‘yicha olingan nazariy bilimlar va amaliy malakalarni mustahkamlash, chuqurlashtirish va kengaytirish uchun zarur bo‘lgan, hamda tarjimonlik jarayonining maxsus jihozlangan yoki tabiiy sharoitlarga maksimal yaqinlashtirilgan ob‘ektlarda o’tkaziladigan o‘quv jarayonining davomi hisoblanib, barcha talabalar uchun majburiydir. Malakaviy amaliyot sayyoxlilik bazalarida, tarjimonlik - ishlab chiqarish laboratoriyalarda, tegishli sharoitlar mavjud bo‘lgan korxona, tashkilot va muassasalarida, shuningdek, kafedra qoshidagi maxsus jihozlangan xonalarda va boshqa amaliyotni o’tkazish maqsadiga muvofiq jihozlangan joylarda o’tkaziladi.

Malakaviy amaliyot dasturi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha Davlat ta’lim standartida belgilangan malakaviy talablar asosida ishlab chiqiladi va oliy ta’lim muassasasi O‘quv-uslubiy kengashi tavsyanomasiga ko‘ra rektor tomonidan tasdiqlanadi. Dasturda

Malakaviy amaliyotni amalga oshirishda biriktirilgan kafedra mudiri zimmasiga quyidagi muxim vazifalar qo'yildi:

- 1) malakaviy amaliyot bo'yicha umumiy nazoratni amalga oshiradi;
 - 2) OTM amaliyot rahbari bilan birgalikda amaliyot o'tkazish haqidagi rektor buyrug'i loyihasini tayyorlaydi;
 - 3) amaliyot boshlangunga qadar shartnoma tuzilgan amaliyot ob'ekti bilan aloqa o'matadi hamda amaliyot tartiblari va shartlarini kelishib oladi;
 - 4) amaliyot bo'yicha rahbar bilan birgalikda tarjimonlik amaliyoti ishchi dasturini tuzadi, amaliyot ob'ekti imkoniyatlardan kelib chiqqan holda umumiy va yakka tartibdagi topshiriqlarni belgilaydi;
 - 5) malakaviy amaliyotini kerakli jihoz va anjomlar, zaruriy me'yoriy xujjatlar bilan ta'minlash chorasini ko'radi;
 - 6) amaliyot oldidan bo'lib o'tadigan tashkiliy yig'ilishni uyushtiradi, talabalami amaliyot rahbarlari dasturi bilan tanishtiradi;
 - 7) amaliyotga rahbar etib tayinlangan o'qituvchiga malakaviy amaliyotni yuqori saviyada mazmuni o'tkazish bo'yicha zaruriy ko'rsatmalarni beradi;
 - 8) amaliyotni zaruriy me'yoriy hujjatlar va ko'rsatmalar bilan ta'minlaydi, talabalarni ob'ektga borishni tashkil kiladi;
 - 9) ishchi amaliyot dasturini tuzish ishlarida ishtirot etadi;
 - 10) hayot va texnika xavfsizligi, sanitariya va gigiyena qoidalari bo'yicha instruktaj o'tkazadi;
 - 11) tarjimonlik amaliyotining sifatlari, talab darajasida va o'quv dasturiga muvofiq holda o'tkazilishini, amaliyot muddatiga rioya qilinishini nazorat qiladi;
 - 12) tashkil qilinadigan qo'shimcha o'quv mashg'ulotlari, ma'ruzalarni tekshirib turadi;
 - 13) amaliyot ob'ektida yetarli shart-sharoitlar bo'lislini, talabalar tomonidan hayot xavfsizligiga rioya qilinayotganligi, moddiy-texnik vositalarning saqlanishi va ishlatalishi, talabalar tomonidan ichki tartib - qoidalarga rioya qilinishini nazorat qilib turadi;
 - 14) amaliyot yakuni bo'yicha hisobot qabul qiladi va talabalar faoliyatini baholashda ishtirot etadi;
 - 15) malakaviy amaliyoti bo'yicha me'yoriy xujjatlar tartib qoidalarini takomillashtirish, amaliyot sifatini oshirish chorasini ko'radi;
 - 16) komissiya a'zosi sifatida talabalar hisobotining himoyasida ishtirot etadi;
 - 17) amaliyot yakuni bo'yicha fakultet kengashiga hisobot beradi.
- Malakaviy amaliyotini o'tkazishda har bir guruh uchun uslubchi-amaliyot rahbari tayinlanadi. Uslubiy rahbaming asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'ladi:
- 1) kafedra mudiri bilan birga ishchi o'quv dasturi tuzadi va talabalar uchun topshiriqlar tanlaydi;
 - 2) amaliyot ob'ektiga oldinroq borib, ob'ektni talabalarni qabul qilishga tayyorlaydi;
 - 3) talabalarni umumiy va yakka tartibda topshiriqlar mazmuni bilan tanishtiradi va uni bajarish bo'yicha zaruriy ko'rsatmalar beradi, uslubiy yordam uyushtiradi hamda topshiriqlarning o'z vaqtida sifatlari bajarilishini nazorat qiladi. Material yig'ish va

2. Malakaviy amaliyotning birinchi (tanishuv) qismida talabalarga amaliyot ob'ektining tuzilishi, uning o'ziga xos jihatlari, ob'ekt inshootlari turi va joylashishi bilan tanishtirilib, u erda olib borilayotgan amaliy ishlar, erishilayotgan muvaffaqiyatlar, yuqori ko'rsatgichga erishgan mutaxassislar haqida ma'lumot beriladi. Amaliyot boshlanishi oldidan talabalar ob'ektning o'zida hayot va yong'in xavfsizligi, gigiyena va sanitariya qoidalari, ichki tartib qoidalari va ish rejimi bo'yicha instruktajdan o'tishlari shart. Shuningdek, talabalarga o'quv amaliyoti dasturi, unga oid topshiriklar va uni bajarish yo'llari haqida ma'lumot beriladi.

3. Malakaviy amaliyotning ikkinchi qismida talabalar amaliyot dasturida belgilangan umumiylar va yakka tartibda amalga oshiriladigan topshiriqlarni bajaradilar, sohaga oid vazifalarni hal qilish usullarini o'rganadilar, mustaqil faoliyat ko'rsatish bo'yicha dastlabki ko'nikmalarni egallaydilar va kasbga doir texnik vositalar va jihozlardan foydalanishni o'rganadilar. Shuningdek ish jarayonini tashkil qilishning ilg'or texnologiyalari bo'yicha malakali mutaxassislar tomonidan o'tiladigan ma'ruba va amaliy mashg'ulotlarda ishtiroy etadilar.

Malakaviy amaliyotni tashkil qilish va o'tkazish

Malakaviy amaliyot Olyi o'quv yurti amaliyot rahbari, fakultet dekani va tegishli kafedra mudiri hamda amaliyotga bevosita rahbarlik qiladigan mas'ul o'qituvchi tomonidan amaliyot ob'ekti rahbariyati bilan tuzilgan shartnomasi tashkil qilinadi. Yuridik shaxslar bilan tuzilgan shartnomasi asosida o'qitilayotgan talabalar ushu shaxslar talabi bo'yicha amaliyot o'tash uchun tegishli ob'ektga yuborilishi mumkin. Amaliyotni belgilangan talablar asosida tashkil qilish va o'tkazilishi uchun javobgarlik o'quv ishlari prorektori zimmasida bo'ladi.

Malakaviy amaliyot maxsus sharoitlar va jihozlarga ega bo'lgan ob'ektlarda hamda amaliyot uchun mos faoliyat ko'rsatayotgan korxona, tashkilot va muassasalarda o'tkaziladi. Amaliyot ob'ekti sifatida, odatda, ta'lim muassasasiga yaqin muassasalardan foydalaniлади.

Malakaviy amaliyotning hujjatlari vazirlik me'yoriy hujjatlari asosida fakultet (tegishli kafedra) tomonidan o'quv bo'limi hamkorligida tayyorlanadi va belgilangan tartibda tasdiqdan o'tkaziladi.

Kasb bo'yicha eng ilg'or yutuqlar, yangi texnologiyalar, ishni ilmiy tashkil qilish, boshqarish tizimi va boshqa masalalar bo'yicha malakali mutaxassislarining ma'ruzalar fakultet dekani va kafedra mudiri tomonidan tashkil etiladi.

Amaliyot jarayonida talabalarga quyidagi vazifalar qo'yiladi:

- 1) malakaviy amaliyot dasturida ko'zda tutilgan topshiriqlarni to'liq bajarish;
- 2) amaliyot ob'ekting ichki tartib-qoidalariiga, hayot xavfsizligi, gigiyena va sanitariya qoidalariiga qat'iy rioya qilish;
- 3) kundalik yuritish va unda ob'ekt to'g'risidagi dastlabki taassurotlar, berilgan topshiriqlar, uning ijrosi, tahlili va xulosalarini qayd etib borish;
- 4) amaliyot rahbarining boshqa ko'rsatmalariga to'liq amal qilish va barcha qo'shimcha tadbirlarda faol ishtiroy etish;
- 5) kundalik va yozma hisobotni o'z vaqtida amaliyot rahbariga topshirish hamda hisobotni komissiya oldida himoya qilish;

amaliyotning maqsad va vazifalari, mazmuni va muddati belgilab beriladi. O'quv dasturi har besh yilda, ishchi o'quv dasturi esa amaliyot o'tkaziladigan ob'ektning xususiyatlari va imkoniyatlari hisobga olingan holda har yili qayta ishlab chiqiladi va belgilangan tartibda tasdiqdan o'tkaziladi. Malakaviy amaliyot amaliyot o'quv grafigida belgilangan vaqt va muddat davomida rektor buyrug'i asosida o'tkaziladi.

Malakaviy amaliyotning sifatli tashkil qilinishi va samarali o'tkazi lishi uchun asosiy ma'sul OTM amaliyot rahbari va fakultet dekanini hisoblanadi. Amaliyotga bevosita rahbarlik tegishli kafedra mudiri va kafedra tomonidan tayinlanadigan tajribali o'qituvchi (amaliyot bo'yicha , rahbar) tomonidan amalga oshiriladi.

Mutaxassisligi bo'yicha ishlayotgan talabalar o'quv amaliyotini o'quv rejasida va amaliyot dasturida belgilangan muddatda, belgilangan ob'ektda bevosita amaliyot bo'yicha mutasaddi o'qituvchisi rahbarligida o'tkazadilar. Malakaviy amaliyot zaruriy o'quv mashg'uotlari va ma'ruzalar bilan qo'shib olib boriladi.

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti

Tarjima nazariyasi va amaliyoti yo'naliishi (60230200 – tarjima nazariyasi va amaliyoti) o'quv rejasiga ko'ra talabalarning malakaviy amaliyoti bakalavriatning 1 kursida o'tkaziladi va 3 hafta muddatda davom etadi.

Talabalarning malakaviy amaliyoti tarjimonlar tayyorlashning muhim bosqichi bo'lib, qator maqsadlarni o'z oldiga qo'yadi. Bu davrda talabalar o'quv mashg'uotlari jarayonida tinglangan "Tarjima nazariyasi va amaliyoti" va "Integrlashgan fransuz tili" kabi fanlardan olgan nazariy-ilmiy bilimlarini mustaxkamlashni amalda ta'minlaydilar.

O'quv amaliyoti davomida talabalarga korxona, muassasa va tashkilotlarda tarjimonlik faoliyatini kuzatish, tarjimonlik faoliyati jarayonlarini rivojlantirib borish va malakaviy daraja taraqqiyotini o'rganish, tahlil qilish, baholash hamda malakaning bundan keyingi o'sishini mo'tadil ta'minlab borish maqsadida amalga oshirilishi lozim bo'lgan ishlarni rejalashtirish o'rgatiladi.

Bo'lajak tarjimonlar auditoriyalarda olgan nazariy va amaliy bilimlarini teran darajada mustahkamlab, o'z faoliyatlarini jarayonida xilma-xil metodik usullar va vositalarni sharoitga qarab o'zgartira olish va ijodiy yondashish mumkinligiga ishonch hosil qilishlari va o'zlarini tanlagan kasblariga oid amaliy malakalarini egallab borishlari uchun zarur imkoniyatlarni yaratiladi. Buning natijasida tarjimonlik kasbiga asta-sekin moslashib borishlari ta'minlanadi.

Malakaviy amaliyotning asosiy mazmunini tashkil etuvchi faoliyat turlari quyidagilardan iborat:

1. Tanlangan kasbning xususiyatidan kelib chiqib o'quv amaliyoti talaba egallaydigan kasb bo'yicha obektlar va uning ish faoliyati bilan tanishuv, kasb bo'yicha dastlabki ko'nikma va malakalarini egallash, kasbiy masalalar va muammolarni hal qilish usullarini o'rganish, biror fan (yoki fanlar) bo'yicha egallagan bilimlarini to'ldirish va kengaytirish, ishlab chiqarish sharoitida kasbiy topshiriqlarni bajarishga o'tish;